

Byggnadsminnesförklaring av kv Garvaregården 1 och 2, Trosa, Trosa kommun, Södermanlands län

Fråga om byggnadsminnesförklaring av Garvaregården 1 och 2, Trosa, V. Långgatan 40, har väckts av i ett brev ställt till Riksantikvarieämbetet, daterat den 25 maj 1999. Brevet vidarebefordrades till länsstyrelsen för handläggning den 9 augusti 1999. Anmälan till Inskrivningsmyndigheten vid Nyköpings tingsrätt gjordes av länsstyrelsen den 25 oktober 1999. Länsstyrelsen gav den 14 december 2000 Sörmlands museum i uppdrag att göra en byggnadsminnesutredning samt förslag till skyddsföreskrifter. Denna utredning ligger till grund för denna byggnadsminnesförklaring. Förslag till beslut har varit remitterat till Trosa kommun, Sörmlands museum och Trosa Hembygdsförening. Ingen har haft någon erinran mot förslaget.

BESLUT

Länsstyrelsen beslutar att förklara Garvaregården 1 och 2 i Trosa som byggnadsminne med stöd av 3 kap 1 § kulturminneslagen (KML).

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 kap 2 § KML följande skyddsföreskrifter :

- 1) Byggnaderna nr 1-6 får inte rivas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras.
- 2) I byggnaderna 1-6 får inte åtgärder vidtagas som medför ingrepp i stommarna.
- 3) I byggnad nr 1, bostaden, får inte planlösningarna ändras eller ingrepp göras i den fasta inredningen, snickerierna eller kakelugnarna.
- 4) Byggnaderna inom fastigheterna Garvaregården 1 och 2 skall underhållas så att de inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras i samråd med länsstyrelsen och på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhållet skall utföras med hänsyn till de material och de metoder med vilka byggnaderna ursprungligen har uppförts.
- 5) De sentida byggnaderna nr 7 (museet) och 8 (en pergola) är tillägg i miljön för museiverksamheten. Nr 8 får i samråd med länsstyrelsen ersättas med annan

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	E-post
611 85 NYKÖPING	Stora torget 13	0155 26 40 00 växel	0155 - 26 46 16	lansstyrelsen@d.lst.se
Organisationsnr	Postgiro	Bankgiro	Internet	
202100-2262	35174-2	5051-8653	www.d.lst.se	

BESLUT

2(3)

Datum

Dar

2001-08-05

221-5841-1999

byggnad som är bättre anpassad till hantverksgården. Skärmtaket mellan hus 2 och 8 får tas bort.

- 6) Den till anläggningen hörande tomten, som avgränsats med streckad linje på karta tillhörande dessa föreskrifter, skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas. Eventuell förändring skall ske i samråd med länsstyrelsen.

Om ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter bedöms nödvändigt för att byggnaderna skall vara till nytta eller om sådan ändring annars kan anses påkallad av särskilda skäl, får länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m. meddela tillstånd därtill.

MOTIVERING

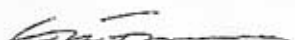
Det är viktigt att bevara Garvaregården med anor från 1700-talet som ett gott exempel på det stora antalet hantverkargårdar som har funnits i centrala staden. Hantverkarna hade stor social betydelse. På den egna gården bodde hela familjen med gesäller, pigor och drängar. Hantverk och självhushållning bedrevs på gården. Byggnaderna tillsammans med museiverksamheten inom Garvaregården speglar livet på en hantverksgård. Ett viktigt inslag är garvarfamiljen Dahlboms möbler som finns kvar i bostadshuset liksom deras verktyg som visas i garveriet.

Lösa inventarier kan inte ges ett lagskydd, men vid Garvaregården bör de behandlas som om de hade ett skydd. Det är också viktigt att grundidén fullföljs, nämligen att visa hemmet så som det såg ut på 1870-talet.

Att bevara denna hantverkargård ger också möjligheter att visa upp en gammal byggnadstradition och föra den vidare genom varsam renovering och hantverksturser. Med tanke på att museiverksamhet med anknytning till hantverksyrken redan bedrivs sedan länge inom gården med många arrangemang och besökare, är det viktigt att byggnaderna underhålls. Utgångspunkten bör vara en vårdplan direkt uppgjord efter varje byggnad individuellt men även med målet att gestalta en samstämd gårdsmiljö.

Länsstyrelsen har i juli 2001 givit Sörmlands museum i uppdrag att ta fram en vårdplan för fastigheterna som ett planeringsinstrument för framtida vård och underhåll. Dessutom har uppmättningsritningar beställts.

Bo G. Svensson

Eva Fransson

Datum

2001-08-05

Dnr

221-5841-1999

Kopia till:

Trosa kommun
Samhällsbyggnadskontoret
619 80 Trosa

Trosa kommun
Att. Björn Wieslander
619 80 Trosa

Trosa hembygdsförening
Att. Gunnel Bohman
Persögatan 10
619 31 Trosa

Sörmlands museum
Box 314
611 26 Nyköping

Riksantikvarieämbetet
Box 5405
114 84 Stockholm

Efter laga kraft kopia till
Inskrivningsmyndigheten Nyköpings Tingsrätt
Box 333
611 27 Nyköping

Bilaga

Avgränsning av byggnadsminnesområdet

Garvaregården 1 och 2, Trosa, Södermanlands län

